

AUGUSTE STRINDBERG

CORAM POPULO!

De creatione et sententia vera mundi

Μυστήριο.

Πρόσωπα

- Ο Αιώνιος, άθώρητος.
- Ο Θεός. Το κακό πνεύμα, η άσπρα, ο Κύριος άφτου του κόσμου.
- Ο Έωσφόρος. Ξεθροισμένος.
- Αρχάγγελος.
- Αγγέλοι.
- Αδάμ και Έβα.

Α' ΠΡΑΞΗ

Ο ούρανός.

Ο Θεός κι ο Έωσφόρος καθένας στο θρόνο του πάνου. Είναι τριγυρισμένοι από άγγέλους. Ο Θεός ένας γέρος σοβάρος, σκεδόν κακός· έχει γένια μακριά κι άσπρα και μικρά κέρατα σαν τού Μωύση του Μιχαήλ Αγγέλου. — Ο Έωσφόρος είναι νέος κι όμορφος, κατιτίς σαν τόν Προμηθέα, τόν Απόλλωνα και τόν Χριστό· τού χρώμα του προσώπου του είναι άσπρο, φωτεινό, τά μάτια του σπιθοβολούν, τά δόντια του είναι άσπρα. Ένα στεφανί φωτερό κυκλώνει τήν κεφαλή του.

Θεός.

Άς αρχίσει ή κίνηση, άφου ή τεμπελια μας χαλασει! Θέλω νά κινυνέψω άκόμα μιά φανέρωση, κι άς έχω τού φόβου νά σκοπιστώ και νά χαθώ μέσα στό χτηνώδικον όχλου!

Κόιτα! Κάτου εκεί, στόν Άρη ανάμεσα και στην Άφροδίτη, μένουν άκόμα λίγα στρέμματα του χτήματός μου άχρησίμεφτα. Εκεί θέλω νά δημιουργήσω έναν καινούργιον κόσμο: από τού Μηδενικό θά γενηθεί και στό Μηδενικό θά ξαναγυρίσει, μιά μέρα. Τά πλάσματα που θά ζήσουν εκεί θά θάρειψουν πώς είναι θεοί σαν κ' έμας; και θά διασκεδάσουμε, σά γλέπουμε τίς μάχες και τίς ματαιότητές τους. Ο κόσμος τής τρέλλας άς είναι τόνόμά του! Τί λέγει γι' άφτό ο άδερφός μου Έωσφόρος που μοιράζεται μέ μένα κείνα τά χτήματα πρός τού νότου του γαλετινίου ζουναριού;

Έωσφόρος.

Άφέντη, άδερφέ, ή κακία σου θέληση ζητάει τά πάθια και τίς δυστυχίες. Δέ θέλω νάκούσω γιά τήν ιδέα σου!

Θεός.

Τί λέν οι Άγγέλοι γιά τήν πρότασή μου;

Οί Άγγέλοι.

Άς γίνει τού θέλημα του Άφέντη!

Θεός.

Άς γίνει έτσι! Και δυστυχιά σέ κείνους που θενά δασκαλέψουν τούς τρελλούς πιά ναι ή ρίζα τους κι ο σκοπός τους!

Έωσφόρος.

Δυστυχιά σέ κείνους που λέν τού καλό κακό, τού κακό καλό, που κάνουν τού σκότος φώς και τού φώς σκότος, που κάνουν τού πικρό γλυκό και τού γλυκό πικρό! Σέ καταγγέλω μπροστά στό δικαστήριο του Αιώνιου!

Θεός.

Περιμένω λοιπόν! Γιατί πώς μπορείς νά συναντάς τόν Αιώνιο πού συχνά από τίς εκατό χιλιάδες χρόνια, όταν έρχεται σ' άφτούς τους τόπους;

Έωσφόρος.

Θά πάω νά πώ τήν αλήθεια στους άθρώπους γιά νά καταστραφούν τά σκείδιά σου.

Θεός.

Καταραμένος νάσαι, Έωσφόρε! Κι άμποτε ή θέση σου νάνα: κάτου από τόν κόσμο τής τρέλλας γιά νά βλέπεις τά βάσανά του και οι άθρώποι νά σέ λέν Τρισκατάρατο.

Έωσφόρος.

Θά νικήσεις, γιατί σού είσαι δυνατός σαν τού Κακό! Γιά τούς άθρώπους θάσαι Θεός, σού ο συκοφάντης, Σατανά!

Θεός.

Κάτου ο αντάρτης! Ομπρός: Μιχαήλ, Ραφαήλ, Γαβριήλ, Ουριήλ! Χτύπα: Σαμαήλ, Άζαρήλ, Μιχαζαήλ! Φυσάτε: Άνατολική, Περάνη, Έρχάνε, Άμαίμονα!

(Ο Έωσφόρος συνεπαίρνεται: από νά σίφουνα και γκρεμίζεται στα τριεθαθα).

Β' ΠΡΑΞΗ

Πάνου στη γής.

Ο Άδάμ και ή Έβα κάτου από τού δέντρο τής γνώσης, ύστερα ο Έωσφόρος μέ τή μορφή φιδιού.

Έβα.

Δέν είχα προσέξει σ' άφτό τού δέντρο.

Άδάμ.

Άφτό τού δέντρο μάς είναι άπαγορευμένο.

Έβα.

Ποιός τόπε;

Άδάμ.

Ο Θεός.

Έωσφόρος, μπαίνοντας).

Ποιός Θεός; Είναι πολλοί τίτιοι!

Άδάμ.

Ποιός μιλεϊ;

Έωσφόρος.

Έγώ, ο Έωσφόρος που άποθυμάει τήν έφτυχια σας, που ταθαίνεται γιά λόγου σας. Κοιτάχτε τού καινούργιο τής άβγής τού άστέρι που μνηκεί τού ξαναγύρισμα του ήλιου! Άφτό ναι τούτρο μου: έχει πανου του έναν καθρέφτη που καθρεφτίζει τού φώς τής Άλήθιας. Οί άχιτίδες του στό συμπλήρωμα των χρόνων θά έδηγήσουν κάποιους ποιμένες από καπιαν έρημο πρός ένα παχι όπου θά γεννηθεί ο γιός μου, ο λυτρωτής του κόσμου.

Άπό άφτό τού δέντρο, άμα θά φατε, άμέσους θά γνωρίσετε τού καλό και τού κακό. Θά ζέρετε τότες πώς ή ζωή είναι ένα κακό, πώς δέν είστε θεοί, πώς ο Τρισκατάρατος σας έχει τυφλώσει και πώς ή ύπαρξη σας δέν τρέχει παρά γιά νά γίνει μόνο κοροϊδία των θεών. Φάτε άπ' άφτό και θάποχτήσετε τού δώρο νά λεφτερωθείτε άπ' τίς λύπες, θάποχτήσετε τή χαρά του θανάτου!

Έβα.

Άποθυμώ νά μάθω και νά γίνω λεφτερη! Φάε κ' έσύ, Άδάμ!

(Τρώνε τόν άπαγορευμένο καρπό).

Γ' ΠΡΑΞΗ

Ο ούρανός.

Ουριήλ.

Δυστυχιά σ' έμας, άφου ή χαρά μας τέλειωσε.

Θεός.

Τί τρέχει;

Ουριήλ.

Ο Έωσφόρος φανέρωσε τίς πράξεις σου στους κατοίκους τής γής: όλα τά ζέρον κ' είναι έφτυχιμένοι.

Θεός.

Έφτυχιμένοι! Δυστυχιά σ' άφτούς!...

Ουριήλ.

Τού σπουδαιότερο, τούς έμαθε τού δώρο τής λεφτεριάς, ώστε μπορούν νά ξαναγυρίσουν στό μηδενικό.

Θεός.

Νά πεθάνουν!... Καλά!... Άς πληθαίνουν προτού πεθάνουν. Άς γίνει ή άγάπη!

Δ' ΠΡΑΞΗ

Έωσφόρος, (άλυσωμένος).

Φόντα ή άγάπη ήρθε στόν κόσμο, ή δύναμη μου πέθανε. Ο Άδελ, πρί λεφτερωθεί από τόν Κάη, είχε γενηθεί μέ τήν άδερφή του.

Και θέλω νάν τους λεφτερώσω όλους! Νερά, θαλασσει, πηγές, ποτάμια, ίσιεις που μπορείτε και εδόνετε τή φλόγα τής ζωής, ανεβήτε! καταστρέφτε!

Ε' ΠΡΑΞΗ

Ο ούρανός.

Ουριήλ.

Δυστυχιά σ' έμας! Η χαρά μας τέλειωσε!

Θεός.

Τί τρέχει;

Ουριήλ.

Ο Έωσφόρος φύσησε πάνου στα νερα: ανεβαίνουν και λεφτερώνουν τούς θνητούς!

Θεός.

Ξέρω! μά τώρα δά έσωσα δυό από τούς λιγότερος δοξαμένους που δέ θά μάθουν ποτές τού λόγο του αίνιγματος. Τού καρδι: τους έραξε ψηλά στό βουνό Άραράτ κ' έκαμαν θυσίες.

Ουριήλ.

Λοιπόν ο Έωσφόρος τους έδωσαν ένα φυτό που τού λίνε άμπελο, άφτουνού ο μουστός γενκεί τήν ήλιθιότητα. Μια στάλα κρασί και βλέπουν τί είναι.

Θεός.

Οί άμυαλοι! δέν ζέρον που προέκησα τού φυτό τους μέ πράξενες άρετές! τρέλλα, ύπνο και λήθη. Μ' άφτό δέ θά ζέρον πιά όσα είδαν τά ματια τους.

Ουριήλ.

Δυστυχιά σ' έμας! Τί κάνουν εκεί κάτου οι άνόητοι: κάτοικοι τής γής;

Θεός.

Χτιζουν έναν πύργο και θέλουν νάνέθουν και νά φτάσουν τόν ούρανό. Ά! Ο Έωσφόρος τούς έμαθε νά καταλαβαίνουν ο ένας τόν άλλο. Άς είναι! Θά μπερδέψω τίς γλώσσες τους, ώστε τά σκείδιά τους νά μείνουνε στείρα κι ο άδερφός μου Έωσφόρος νά λουραξει!

ΣΤ' ΠΡΑΞΗ

Ουριήλ.

Δυστυχιά σ' έμας! Ο Έωσφόρος τούς έστειλε τού μοναχογιό του νά διδάξει τήν αλήθεια στους άθρώπους...

Θεός.

Τί λέει;

Ουριήλ.

Γενημένος από μιά παρθένο ο γιός άφτός καμώνεται πώς ήρθε γιά νά λεφτερώσει τούς άθρώπους και μέ τόν ίδιο του θάνατο καμώνεται πώς καταλεί τή φρίκη του θανάτου.

Θεός.

Τι λέν οι άνθρωποι;

Ούριήλ.

'Άλλοι λέν πώς ο Γιός είναι Θεός, άλλοι πώς είναι ο Διάβολος.

Θεός.

Τι θέλουμε να πούν με το Διάβολος;

Ούριήλ.

'Εωσφόρος!

Θεός, (όργισμένος).

Μετανοιώνω πούπλασα τον άνθρωπο πένου στη γής· έγινε δυνατώτερος από μένα και δεν μπορώ να διεφτύνω πιά το πλήθος τούτο των τρελλών και των άμυαλων. 'Αμαίμονα, 'Εγκύνε, Περάτη, 'Ανατολικέ, πάρτε μου άφτό το βάρος, αναποδογυρίστε τή σφαίρα στην τύχη, μές στα βράθρα. Κατάρα στο κεφάλι των άνταρτών! Φυτίφτε στο μέτωπο του καταραμένου πλανήτη την κρεμάλα, σημάδι του εγκλήματος, τής τιμωρίας και του πάθους.

'Εγκύνος κι 'Αμαίμονας, (μπαίνουν).

'Εγκύνος.

'Αφέντη! 'Η σκληρή θέληση σου κι ο είπωμένος λόγος σου πέτυχαν το σκοπό τους! 'Η γής κυλάει στον κύκλο της! τά βουνά σωριάζονται, τά νερά πλημμυρούν τή γής· τó άξόνι σκοπέβει τó βοριά, τó κρύο, τά σκότη· ή πανούκλα και ή πείνα καταγουλιάζουν τά έθνη· ή άγάπη κατάντησε θανάσιμο μίσος, ο σεβασμός των παιδιών σκοτωμός των γονιών. Οί άνθρωποι θαρρούν πώς βρίσκονται στον άδη και σύ, 'Αφέντη, είσαι ξεθρονισμένος!

Θεός.

Βοήθεια! Μετανοιώνω πού μετάνιωσα!

'Αμαίμονας.

Πολύ άργά! Όλοι πάνε τó δρόμο τους, φόντας ξέλυσε τις δυνάμεις...

Θεός.

Μετανοιώνω! έβαλα σπίθες άφ' τήν ψυχή μου σ' άτιμα πλάσματα πού ή πορνεία τους με ξεφτελίζει, καθώς ή γυναίκα λερώνει τον άντρα της σά λερώνει τó σόμα της.

'Εγκύνος στον 'Αμαίμονα.

'Ο γέρος παραμιλάει!

Θεός.

'Η δράση μου χάνεται, όταν μακραινουν από μένα· ή ανισότη τους με κερδίζει και σβένουμαι άφ' τήν τρέλλα των απογόνων μου. Τι έφταιξα, Αίώνιε; Σπλαχνίσου με! 'Αφού άγάπησαν τήν κατάρα, ή κατάρα άς ξαναπέσει πάνου τους, κι άφού δεν τους άρισε ή έφκή, άς μακρύνει ή έφκή άπ' άφτους.

'Εγκύνος.

Τι τρέλλα!

Θεός, (ταπεινωμένος).

Κύριε, Αίώνιε, κάνας δεν ύπάρχει άνάμεσα στους θεούς πού νάναι όμοιος σου· κι άσύγκριτα είναι τά έργα σου. Γιατί μεγάλος είσαι ίσού και θαμαστά πράματα κάνεις· κ' ίσού μόνος είσαι Θεός, μόνος μέσú!

'Αμαίμονας.

Τρέλλα!

'Εγκύνος.

'Ετσι πείει ο κόσμος: όταν οί θεοί διασκεδάζουν, οί θνητοί κακά τó έχουν!

(Σ. Α.)

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΙΣΜΟΥ

'Εξ άφορμής τής μεταφράσεως εν τῷ φύλλῳ των «'Αθηνών» τήν 23 'Ιουλίου τής περι 'Ελληνικής γλώσσης μελέτης του γερμανου σοφου Dr Krueger, άπηύθουν ο τελευταίος ούτος επιστολήν 'Ελληνιστί γεγραμμένην και ἤς άπόσπασμα έχει ούτω:

«...Έστε βέβαιοι ότι ο ύπερ τής 'Ελλάδος ένθουσιασμός μου δν παιδιόθεν τρέφω ούδέποτε θά μειωθῆ και ότι αναλόγως των μικρών μου δυνάμεων δέν θά παύω ποτέ εργαζόμενος ύπερ αὐτῆς. Καίρω πολύ ότι άπέκτησα τόσον πολύτιμον συνεργάτην εν 'Αμερικῇ τὸν σεβαστόν μοι φίλον κ. Ρόζε και ελπίζω ότι προϊόντος του χρόνου θά επιτύχωμεν του σκοπού, εν μέρει τουλάχιστον...Θά εἶδετε εν τῷ περι προφορᾶς κεραλαίῳ ότι εξέπιτῆδες εξέλεξα και άνέφερα παραδείγματα προφορᾶς, εις τὰ ὅποια διαφαίνεται ή γνησία προφορά και εν τῇ Γερμανικῇ γλώσσῃ. Νομίζω και ελπίζω ότι ταιουτοτρόπως και τὸ οὖς των διδασκάλων ἡμῶν θά συνειθίζηται ὀλίγον κατ' ὀλίγον εις τήν γνησίαν προφοράν 'Εουζν άντι 'Εβαν ή λευκόιον άντι λευκόιον κλπ! Γνωρίζετε ίσως ότι και ο κ. Κλ. Ραγκαβῆς άνέκαθεν ασχολεῖται εις τήν διάδοσιν και επίσημον άναγνώρισιν παρ' ἡμῖν τής γνησίας προφορᾶς, δυστυχῶς δὲ μέχρι τουδε δέν κατώρθωσε νά θραύσῃ τὸ Κινεζικόν τεῖχος των φιλόλογων μας των διευθυνόντων τὰ γυμνάσια μας. 'Αλλ' ἤδη ἤρχισεν ή μεταβολή· γνωρίζω πλείστους καθηγητάς γυμνασίων, ὅτινες ενδιαφέρονται διά τήν νέαν 'Ελληνικήν και διὰ τήν γνησίαν προφοράν, δυστυχῶς ὅμως δέν δύναται νά κατορθώσωσι τίποτε άνευ τής άδείας του 'Υπουργείου, τὸ ὅποιον ἐμμένει εις τὰς παλαιὰς ιδέας και δέν επιτρέπει καμμίαν καινοτομίαν ὅσον άφορᾷ εις τήν προφοράν. Πρὸς δὲ παρ' ἡμῖν διεδόθησαν πλείστα στρεβλά ιδέαί περι τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης και προφορᾶς ἕνεκα των ενεργειῶν των Ψυχαριστῶν, αἱτινες άναμφιβόλως ἐδρασαν πολύ τὸ γόητρον τῆς 'Ελλάδος. 'Αλλοτε εἰρήσθω εν παρόδῳ και ἐγὼ παρεπλανήθην ὑπὸ των ιδεῶν τούτων ἀλλὰ μετενόησα ταχέως μαθὼν τὸ ἐσφαλμένον αὐτῶν...»

HERBERT KRUEGER

'Η νέα αὐτῆ ὄψις τῆς άντεθνικῆς ὄλης ἐργασίας ἣν ἐπετέλεσεν ο λεγόμενος ψυχαρισμός, θά προκαλέσῃ εἰλιπίζομεν ζωηροτέραν τήν προσοχήν. 'Ητο φυσικὸν δίπλα εις τὸ 'Εράσμου τήν θεωρίαν τῆς συντρίψεως κυριολεκτικῶς πάσης προσπάθειας πρὸς ἐκμάθησιν και διάδοσιν τῆς νεωτέρας 'Ελληνικῆς νά ἐπέλθῃ και ή ἐργασία των Ψυχαριστῶν, δι' ἣν ο γερμανὸς βελθὸς γνώστης τῆς 'Ελληνικῆς νά σημειοί, ότι σάναμφιβόλως ἐβλαψε πολύ τὸ γόητρον τῆς 'Ελλάδος». 'Ακριβῶς δὲ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐγένετο και ο πόλεμος κατὰ τῆς διαφθορᾶς τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσης ὑπὸ τον τύπον άποδοχῆς δῆθεν του δημοτικου ιδιώματος.

Σημ. το ὁ «Νοῦμα». Το ἄρθρο αὐτὸ ἴδιο κι ἀπαράλλαχτο με τὸς λοιπώδικους τίτλους και με τις μακαρονίστικες λέξεις του, δημοσιεύθηκε στην ἐφημ. «'Αθήναι», (9 'Ιουλίου 1906, σελ. 1, σ.ήλ. 1 και 2). Το ξανατυπώνουμε δὼ ὄχι μόνο γιατί πρόκειται για τιμημένο συνεργάτη μας, τὸν κ. Herbert Krueger, ἀλλὰ και γιατί εἴμαστε βέβαιοι πὸς κάποια μερμηπαντοδουλιὰ, ἀπὸ τις συνειδημένες του κ. Πῶπ, έχει γίνει με τὸ γράμμα του. Οί άναγνώστες μας θά διαβάσουν μεθαύριο στή στήλη τῆς «Κοινῆς γνώμης» κάτι πὸν δάν τὸς κάνει νά πιστέψουν τὸς φόβους μας. 'Ο,τι όμως και νά συνέβηκε ο κ. Krueger θά μᾶς τὸ ξηγήσῃ με γράμμα του—εἴμαστε βέβαιοι—, τὼρα μάλιστα πὸν θά διαβάσει τὸ λίγο παράξενον ἄρθρο του κ. Πῶπ.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

—Οί ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς τὸ ρῆξαν στή δραματογραφία.
—'Υστερ' ἀπὸ τὸ στενογράφο, τῆς πού βραβεύτηκε στον Παντελίδειο, μαθαίνουμε ἀπὸ τὸ «'Αστια (11 'Ιουλίου) πὸς κι ο κ. διευθυντῆς των γραφείων τῆς Βουλῆς εἰτοίμασε τή «Θεία δίκη», δρᾶμα με τρεῖς πράξεις πὸν θά παιχτεῖ και σὲ κάποιο θέατρο.
—Δὲ μένει τὼρα ἄλλο παρὰ νά μᾶς εἰτοιμάσει καμιά ἔθνικῇ τραγωδία κι ο κ. Προεδρος τῆς Βουλῆς.
—Και τῇ σκίρωσε φαίνεται με τὸ περίφημον τζιζὶ του στὰ Χανιά.
—Τὸ φιλολογικὸ γράμμα του κ. Παλαμᾶ γιὰ τὸν 'Ιψεν, πὸν δημοσιεύσανε στὸ περασμένο φύλλο, εἶγανε εἰαλμένο στὸ διευθυντῆ του «Monde Hellenique».
—'Ακόμα νά μάθουμε τὸ πῶς τὸ, ἂ διώχτηκε δηλ. ἢ ὄχι ο κ. Μπουφίδης ἀπὸ τὰ Χανιά
—Οί φημερίδες λένε πὸς οί Πρόξενοι τονὲ διώξαν, τονὲ φοβήσανε μάλιστα πὸς ἂ δὲ φύγει καλόθελα τὰν τονὲ διώξουνε με τις κοντακίες· ο κ. Προεδρος τῆς Βουλῆς μᾶς λέει πὸς ἔφυγε μονάχος του οί 'Υπουργοί δὲ μιλᾶνε καθόλου. Κι ο κόσμος δέν ξέρει τί νά πιστέψαι.
—Τὸ μόνο ἀληθινὸν εἶναι πὸς ο κ. Μπουφίδης ἔφυγε βιαστικὰ ἀπὸ τὰ Χανιά και πὸς γιὰ τήν τέτια φευγάλα του — ὅ,τι κι ἂ συμβαίνει — εἶτανε οί φημερίδες μας πὸν ἀπὸ μέρους τελαλοῦσανε στον κόσμο με πὸν σκοπὸν καταβαίνει ο Πρόεδρος τῆς 'Ελλ. Βουλῆς στήν Κρήτη.
—'Υστερ' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ πούχανε γράψαι οί φημερίδες μας, οί πρόξενοι βέβαια δὲ θά μένανε με σταυρωμένα τὰ χέρια.
—Κάποιος ἄστυς εσπορτερᾶκος τῆς «'Ακρόπολης» γράφοντα τις προσάλλει γιὰ τὸς «Μετανάστες» του 'Αρνιότη νόμισε καλὸ νά περάζει σιχλά κι άνόγηα τῇ Δημοτικῇ.
—'Ο εσπορτερᾶκος οὗτος, φαίνεται, δὲ διαβάζει τήν «'Αρόπολη» και καλὰ θά κάνει ο κ. Γαβρηλίδης νάν τον ὑποχρεώσει νάν τῇ διαβάζει, τραβώντας του λίγο και τ' αὐτάκια.
—'Ο Σταθόπουλος πιά, ὕστερα μάλιστα κι ἀπὸ τὸ ἄρθρο του πὸν ξανατυπώνουμε σήμερα, μπορεῖ νάν τοῦ βίλει και πρόστιμο.
—Κάπιο χοντροσκίναλο, ἄτιμο και προδοτικὸ, πὸν σκετίζεται με τὰ βρόσια του Χατζῆ-Δαούτη, γράφτηκε τις προάλλες σὲ δὴ τρεῖς φημερίδες.
—Κατηγοῖται δηλ. κάποιος τρανὸς πολιτικός μας πὸς πῆρὲ παράδες ἀπὸ τὸ Χατζῆ-Δαούτη γιὰ νά φροντίσει νάν του δοθεῖ πίσω τὸ βαπτίρι του πὸν κατασκέπηκε στον πόλεμο.
—Δὲ μᾶς εἶπαν ὅμως οί φημερίδες και πὸς λέγεται ο περίφημος αὐτὸς πολιτικός. Και καθὼς παρατήρησε πὸν ὀρθὸ ἢ «'Ακρόπολη», τέτιες ἄτιμιες ἢ πρέπει νά γράφονται εἰθαρρα με τὰ ὀνόματα φαρδιά πλατιά, ἢ νά μὴ γράφονται καθόλου.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ

'Απὸ 6—20 του 'Αλωνάρη
'Υπουργὸς 'Εσωτερικῶν ο Ν. Καλογερόπουλος
Στοιωμοί. 'Αθήνα 2, Περαιάς 2, 'Επαρχίες 17.
Λαθωμοί. 'Αθήνα 13, Περαιάς 8, 'Επαρχίες 9.
Κλειμῆς. 'Αθήνα 15, Περαιάς 9, 'Επαρχίες 2.
'Αιτωγοῦς. 'Αθήνα 2, Περαιάς 1, 'Επαρχίες 2.
Ο ΦΟΝΟΥΡΑΦΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Β. Δάσκαλο. 'Ανίκη τυπογραφική κι αὐτό. 'Ο συγγραφέας εἶχε σημειώσει στὸ 'Αναγνωσματᾶρι μερικὰς λέξεις νά γίνουνε με χειρόγραφα ψηφία. 'Επειδὴ τέτια ψηφία δέν εἶχε τὸ τυπογραφεῖο, άναγκαστήκαμε τις χειρόγραφες λέξεις και τις τυπώσαμε, γιὰ νά ξεχωρίζουνε, με μαῦρα, καχιά ψηφία.
—κ. Γραμματικὸ στή Μιτολήνη. Αὐτὰ θάν τὰ λέε, βέβαια ἢ «Γραμματικῇ» του Φιλήντα πὸν τυπώνεται· κα σὲ λίγο θάναί εἰτοιμη. 'Απὸ τὰ διπλά σύφωνα ζ,ξ,ψ, μόνο τὸ πρῶτο δὲ σηκώνει ν, ἀφού ν δὲ σηκώνει και τὸ θ (ζ = θε). Τέλλα δὴ σηκώνουνε ν, ἀφού ν σηκώνουν και τὸ κ (ξ = κς) και τὸ π (ψ = πς). 'Ὅστε δέν ξέρω, δέν ψάχνω, ὄχι ὅμως και δὴν ζητῶ, ἀλλὰ δὲ ζητῶ.—κ. 'Ελ. Στυλ. 'Ὅτα γράμματα λέδομε ὡς τὼρα ἀπὸ τον κ. Krueger εἶναι γραμμένα στήν καθάρια δημοτικῇ. Τὸ γράμμα του λοιπὸν πὸν τυπώσανε τις προάλλες οί «'Αθήναι» και πὸν ξανατυπώνουμε και μετῆς σήμερα ἢ εἶναι ψευτικὸ ἢ γράφτηκε Γερμανικὰ και μεταφράστηκε ἀπὸ κανένα λογίωτατο Κλέωνα στήν υπερκαθαρεύουσα.